

O POWOŁANIE URZĘDU PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DLA SPRAW ROZWOJU ZIEM ZACHODNICH

„Życie Warszawy“ 1957 r., nr 49, zamieściło artykuł pt. „Wysoki Sejmie! Ziemi Zachodnie czekają na twe ustawy, w którym omówiona jest rola rządowej komisji dla spraw ZZ. Podkreśla się przy tym, że komisja rządowa ograniczy się prawdopodobnie do nadzoru nad wykonaniem planu aktywizacji i ustaw w zakresie uwłaszczenia na ZZ oraz do inspirowania długofalowego programu społeczno-gospodarczego dla ZZ. Komisja rządowa wzięła na siebie cały ciężar prac programowych — z tego względu autor artykułu pisze:

„... Ale wiele znaków na niebie i ziemi wskazuje, że Komisja Rządowa nie może przeprowadzić nawet tego programu krótkofalowego, o ile nie będzie posiadała egzekutywy wobec innych resortów, własnej administracji w terenie oraz szerokiego i zorganizowanego zaplecza w społeczeństwie. Opieszałość, z jaką poszczególne ministerstwa przystępują do zagospodarowania nieczynnych obiektów przemysłowych, jest sygnałem alarmowym. Dlatego wydaje się pożądane, aby Komisja Sejmowa czym prędzej poddała analizie pracę i trudności Komisji Rządowej, i jeśli zajdzie potrzeba, wpłynęła na powołanie Urzędu Pełnomocnika Rządu do spraw rozwoju ZZ. Powinien on być wyposażony w szerokie uprawnienia wobec władz centralnych i terenowych. Urząd Pełnomocnika ma jeszcze tę bezsporną przewagę nad Komisją Rządową, powołaną do doraźnych zadań, że jego działalność nie ograniczy się tylko do „szybkościowej“ aktywizacji, lecz stworzy w oparciu o Sejm i inicjatywę społeczną perspektywiczny model społeczno-gospodarczy Polski zachodniej. Program ten winien uwzględnić przede wszystkim nasz potencjał surowcowy oraz nieograniczone możliwości gospodarki i polityki morskiej...“ (a)

NADZWYCZAJNA SEJMOWA KOMISJA ZIEM ZACHODNICH

„Słowo Powszechne“ 1957 r., nr 55, podkreśla w artykule pt. „Więcej troski o Ziemię Zachodnie“ potrzebę centralnej opieki państwowej nad tymi terenami. Analizując to zagadnienie pod kątem widzenia prac sejmowych, autor artykułu podkreśla, że obok 19 komisji sejmowych istniejących powstał zaledwie jeden Terenowy Zespół Poselski. Stworzyli go posłowie miasta Warszawy. W związku z tym autor postuluje, aby jako drugi taki zespół posłów utworzony został zespół Ziemi Zachodnich. Zagadnienie to poruszone zostało niemal przez całą prasę.

Dnia 16 kwietnia 1957 r. odbyło się inauguracyjne posiedzenie Nadzwyczajnej Sejmowej Komisji Ziemi Zachodnich. Powołując tę komisję Sejm dał wyraz wielkiemu znaczeniu, jakie przywiązuje do sprawy rozwoju Ziemi Zachodnich. Celem komisji jest większe zainteresowanie ogółu społeczeństwa tymi sprawami, wyzwolenie wielkich sił społecznych, a w konsekwencji i gospodarczych, które są potrzebne dla zagospodarowania Ziemi Zachodnich. Prace Komisji są w toku. (a)

TOWARZYSTWO ROZWOJU ZIEM ZACHODNICH

Dnia 23 kwietnia 1957 r. odbyło się w Warszawie pod przewodnictwem posła W. Lechowicza spotkanie wybitnych aktywistów Ziemi Zachodnich, na którym omówiono potrzebę szerszej inicjatywy społecznej związanej z aktywizacją Ziemi Zachodnich. Podczas spotkania prezes CZSP J. Pietkiewicz omówił sytuację ekonomiczną i społeczną Ziemi Zachodnich, red. E. Męclewski zreferował tezy do statutu projektowanej organizacji społecznej oraz szereg zagadnień natury organizacyjnej.

Uczestnicy spotkania doszli po ożywionej dyskusji do wniosku, iż konieczne jest jak najrychlejsze powołanie Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich, które skupi w swych szeregach wszystkie siły społeczne, wspierające poczynania mające na celu wszechstronny rozwój terenów nadodrzańskich i nadbałtyckich. Postanowiono zwołać w tym celu pod koniec maja do Warszawy zebranie szerokiego aktywu społecznego

i politycznego z całego kraju z udziałem przedstawicieli ludności rodzimej Ziemi Zachodnich, zainteresowanych posłów, a ponadto aktywu organizacji, instytucji i instytutów działających na tych ziemiach i na rzecz tych ziem. W skład komitetu organizacyjnego, któremu zlecono przygotować to zebranie, weszli: L. Gluck, J. Izydorczyk, W. Lechowicz, E. Męclewski, A. Szperl, R. Wilamowski oraz J. Zaremba.

W niedzielę dnia 26 maja odbył się w Warszawie inauguracyjny Zjazd Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich. Na Zjazd przybyli: przewodniczący Rady Państwa Aleksander Zawadzki, marszałek Sejmu Czesław Wycech, zastępca przewodniczącego Rady Państwa i przewodniczący Nadzwyczajnej Sejmowej Komisji Ziemi Zachodnich Stanisław Kulczyński, zastępca przewodniczącego Rady Państwa Bolesław Podedworny, wicepremier i przewodniczący Rządowej Komisji do Spraw Rozwoju Ziemi Zachodnich Zenon Nowak, przewodniczący CRZZ Loga-Sowiński, minister obrony narodowej generał Marian Spychalski oraz wielu innych ministrów i przedstawicieli organizacji społecznych z Ziemi Zachodnich i z całej Polski. Na Zjazd przybyli również zasłużeni bojownicy o polskość ziem nad Odrą i Nysą, dawni członkowie Związku Polaków w Niemczech i inni działacze na terenach Ziemi Zachodnich. Zjazd otworzył przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Leopold Gluck. Na przewodniczącego obrad wybrany został generał Marian Spychalski, który odczytał list powitalny I sekretarza KC PZPR Władysława Gomułki (tekst listu podajemy na czele niniejszego zeszytu „Przeglądu Zachodniego“). W imieniu Rady Państwa, Rządu i Frontu Jedności Narodu powitał Zjazd przewodniczący Rady Państwa Aleksander Zawadzki. (Tekst przemówienia podajemy również na czele niniejszego zeszytu „Przeglądu Zachodniego“). Zjazd obradował poza posiedzeniami plenarnymi w pięciu komisjach, a mianowicie w Komisji wniosków programowych, Komisji wniosków organizacyjnych, Komisji ogólnowniioskowej, Komisji do spraw Rady Naukowej i Komisji Matki. W skład Komisji Rady Naukowej wchodzi sekretarz naukowy Instytutu Zachodniego prof. A. Klafkowski.

Na zakończenie całodziennych obrad wybrana została Rada Naczelna Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich, na której czele stanęli: Stanisław Kulczyński jako przewodniczący, L. Gluck, Izydorczyk i Wilamowski jako wiceprzewodniczący i E. Męclewski jako sekretarz. (a)